

การพัฒนาองค์ประกอบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา
ระดับมัธยมศึกษาตามโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
**The Development of Leadership Components of
Administrators in Secondary School According to
World-Class Standard School Project under
the Office of Basic Education Commission**

ชนากานต์ จันทรมงคล,
ช่อเพชร เบ้าเงิน และอธิคุณ สินธนาปัญญา
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์
**Chanakran Janmongkol,
Chopetch Boutngern and Atikhun Sintanapanya**
Valaya Alongkorn Rajabhat University Under The Royal Patronage, Thailand
Corresponding Author, E-mail: chanakran.52@icloud.com

บทคัดย่อ

สถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาตามโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และเพื่อศึกษาสภาพองค์ประกอบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาตามโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลใช้ระเบียบวิธีการวิจัยแบบผสมผสาน ดำเนินการวิจัย 3 ขั้นตอนขั้นตอนที่ 1 ศึกษาและพัฒนาองค์ประกอบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโดยสังเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องสร้างแบบสัมภาษณ์กึ่งมีโครงสร้างสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 6 คนและสรุปขั้นตอนที่ 2 ตรวจสอบความสอดคล้องขององค์ประกอบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับข้อมูลเชิงประจักษ์ผู้วิจัยนำข้อมูลจากตอนที่ 1 มาสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับหาคุณภาพเครื่องมือได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.98 แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับกลุ่มตัวอย่างได้แก่ผู้อำนวยการสถานศึกษา 495 คนได้มาโดยใช้หลักเกณฑ์กำหนดกลุ่มตัวอย่าง 9 คนต่อ 1 ตัวแปรตัวแปรสังเกตได้มีจำนวน 55 ตัวแปรวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันขั้นตอนที่ 3 ศึกษาสภาพ

วันที่รับบทความ: 6 เมษายน 2563; วันที่แก้ไขบทความ 27 เมษายน 2563; วันที่ตอบรับบทความ: 28 เมษายน 2563

Received: April 6, 2020; Revised: April 27, 2020; Accepted: April 28, 2020

องค์ประกอบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาโดยนำข้อมูลจากตอนที่ 2 มาสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับสถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาตามโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 5 ด้านได้แก่ 1) ด้านการพัฒนาตนเอง 2) ด้านทักษะการบริหารองค์กร 3) ด้านความรู้ทางวิชาการ 4) ด้านการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และ 5) ด้านการจัดการเทคโนโลยี

2. องค์ประกอบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาตามโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลทั้ง 5 ด้านได้แก่ 1) ด้านการพัฒนาตนเอง 2) ด้านทักษะการบริหารองค์กร 3) ด้านความรู้ทางวิชาการ 4) ด้านการคิดริเริ่มสร้างสรรค์และ 5) ด้านการจัดการเทคโนโลยีมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

3. โมเดลองค์ประกอบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาตามโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลต้องมีองค์ประกอบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาจัดเรียงลำดับความสำคัญดังนี้ 1) ด้านการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ระดับมากที่สุดรองลงมาคือ 2) ด้านทักษะการบริหารองค์กร 3) ด้านความรู้ทางวิชาการ 4) ด้านการพัฒนาตนเองและ 5) ด้านการจัดการเทคโนโลยี

คำสำคัญ: องค์ประกอบภาวะผู้นำ; มัธยมศึกษา; โรงเรียนมาตรฐานสากล

Abstracts

Secondary education institutions according to the international standard school project And 3) to study the state of leadership factors of school administrators. Secondary level according to the international standard school project Use integrated research methods Carry out 3-step research. Step 1: Study and develop the leadership component of the school administrators. By synthesizing relevant documents Create a semi-structured interview form. Interview with 6 experts and conclude step 2. Check the consistency of the leadership elements of the school administrators. With empirical data The researcher used the information from Part 1 to create the questionnaire. The 5 level estimation scale model for the quality of the tools received the whole confidence value of 0.98. The 5 level estimation scale scale. The 495 school principals were obtained by using the criteria of the sample group of 9 persons per 1 variable. There were 55 variables, the confirmatory factor analysis, and

the third step. Study the leadership status of the school administrators. By using the information from Part 2 to create a questionnaire The rating scale is 5 levels. The statistics used are mean and standard deviation.

The results of the research showed that:

1. Leadership level of school administrators Secondary level according to the international standard school project It consists of 5 main components, which are 1) personal development 2) organizational management skills 3) academic knowledge 4) Initiative and 5) Technology management

2. Leadership components of school administrators Secondary level according to the international standard school project in 5 areas which are 1) self-development 2) organization management skills 3) academic knowledge 4) creativity and 5) technology management Consistent with the empirical data

3. Model of leadership elements of school administrators Secondary level according to the international standard school project Must have leadership elements of school administrators Arranged in order of importance as follows: 1) Initiative The highest level was followed by 2) organizational management skills 3) academic knowledge 4) self-development and 5) technology management.

Keywords: Leadership component; Secondary school; International standard school

บทนำ

เป้าหมายการพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) และแผนการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2560-2579 มีความเชื่อมโยงต่อกันโดยยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปีระบุถึงความมั่นคงการสร้างความสามารถในการแข่งขันการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคนการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคมการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมการปรับสมดุลและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการภาครัฐส่วนแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564)

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปีพ.ศ. 2560-2579 ได้ระบุสถานะด้านสังคมเกี่ยวกับการพัฒนาคนของประเทศไทยนั้นมีแนวโน้มดีอย่างต่อเนื่องคนไทยมีโอกาสดำเนินการศึกษาเพิ่มสูงขึ้นแต่ยังอยู่ในเกณฑ์ต่ำผลิตภาพการผลิตแรงงานไทยยังต่ำขณะที่ความต้องการกำลังคนที่มีทักษะและองค์ความรู้สูงทั้งด้านปริมาณและด้านคุณภาพเพิ่มมากขึ้นรวมถึงสังคมไทยกำลังประสบปัญหาวิกฤติค่านิยมที่เปลี่ยนแปลงไปตามกระแสวัฒนธรรมต่างชาติที่หลากหลาย

เพราะขาดทักษะการคิดวิเคราะห์ขาดความสามารถคัดกรองและการเลือกรับวัฒนธรรมที่ดี เพื่อปรับเปลี่ยนค่านิยมและพฤติกรรมให้สามารถปรับตัวเข้ากับกระแสใหม่ของโลกได้ (ปรเมธี วิมลศิริ, 2559 : 3)

จากยุทธศาสตร์แผนการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2560-2579 จะเห็นได้ว่ายุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการศึกษามีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยมีเป้าหมายและตัวชี้วัดสำคัญประกอบด้วยเป้าหมายที่ 1 โครงสร้างบทบาทและระบบการบริหารจัดการศึกษามีความคล่องตัวชัดเจนและสามารถตรวจสอบได้ ตัวชี้วัดสำคัญเช่นมีการปรับปรุงโครงสร้างและระบบบริหารราชการส่วนกลางส่วนภูมิภาคและสถานศึกษาให้มีเอกภาพสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่และการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลมีการปรับปรุงแก้ไขและบังคับใช้กฎหมายกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปรับบทบาทและภารกิจของรัฐความเป็นอิสระและความรับผิดชอบของสถานศึกษาและการระดมทุนและร่วมสนับสนุนการจัดการศึกษาเป้าหมายที่ 2 ระบบการบริหารจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผลส่งผลต่อคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาตัวชี้วัดที่สำคัญเช่นร้อยละของสถานศึกษาที่มีคุณภาพตามเกณฑ์ประกันคุณภาพการศึกษาเพิ่มขึ้นจำนวนสถานศึกษาที่บริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลเพิ่มขึ้นอัตราค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรต่อผู้เรียนลดลงเป้าหมายที่ 3 ทุกภาคส่วนของสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนและพื้นที่ตัวชี้วัดที่สำคัญเช่นจำนวนเครือข่ายการศึกษาที่มีศักยภาพและความพร้อมในการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่เพิ่มขึ้นจำนวนองค์กรสมาคมมูลนิธิหรือหน่วยงานอื่นที่เข้ามาจัดการศึกษาหรือร่วมมือกับสถานศึกษาทั้งของรัฐเอกชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพิ่มขึ้น

จากที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยสนใจทำวิจัยเรื่องการพัฒนาองค์ประกอบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาตามโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาให้มีคุณภาพตามโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาตามโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล
2. เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องขององค์ประกอบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาตามโครงการโรงเรียนขั้นพื้นฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์
3. เพื่อศึกษาโมเดลองค์ประกอบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาตามโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ระเบียบวิธีวิจัย

การขั้นตอนที่ 1 ศึกษาและพัฒนาองค์ประกอบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาตามโครงการโรงเรียนในขั้นนี้ผู้วิจัยดำเนินการโดยการสังเคราะห์เอกสารแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องสัมภาษณ์เชิงลึกผู้เชี่ยวชาญเพื่อหาข้อมูลเกี่ยวกับองค์ประกอบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาตามโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และนำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการกำหนดเป็นข้อคำถามเพื่อการสอบถามผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาตามโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล เมื่อได้แบบสอบถามฉบับร่างเกี่ยวกับองค์ประกอบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาตามโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล

ขั้นตอนที่ 2 ตรวจสอบความสอดคล้องขององค์ประกอบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาตามโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ที่ผ่านขั้นตอนการสัมภาษณ์เชิงลึกและหาคุณภาพเครื่องมือเป็นที่เรียบร้อยแล้วไปทำการสอบถามผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรองผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือผู้ได้รับการแต่งตั้งให้รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนที่ผ่านการประเมินตามโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล จำนวน 529 โรงเรียน นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาทำการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน

ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาสภาพองค์ประกอบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาตามโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในขั้นนี้ผู้วิจัยดำเนินการโดยนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความสอดคล้องโดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันกับข้อมูลเชิงประจักษ์จากขั้นตอนที่ 2 ไปสอบถามผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาตามโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดประชากรกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างสุ่มกลุ่มตัวอย่างเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

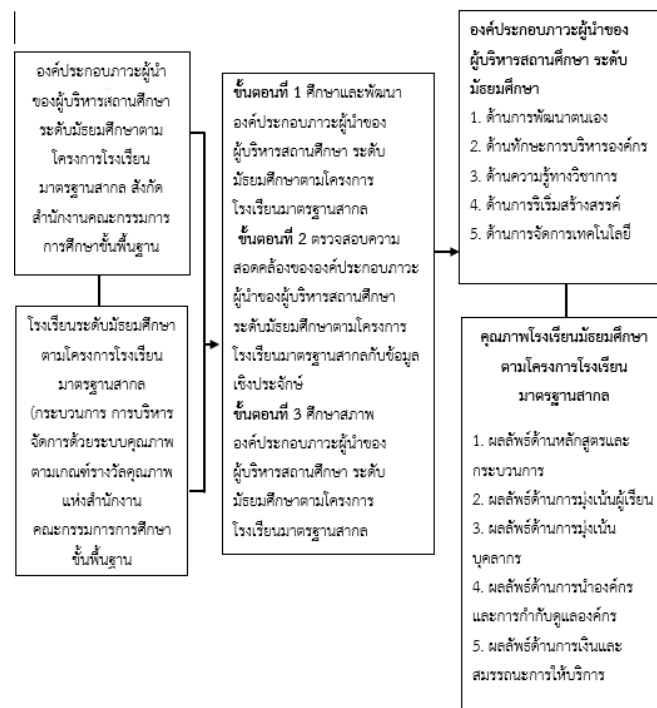
1. กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในการวิจัยขั้นตอนที่ 1 โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เป็นผู้เชี่ยวชาญจำนวน 6 คน

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยขั้นตอนที่ 2 ประกอบไปด้วยผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือ รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือผู้ได้รับการแต่งตั้งให้รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ผ่านการประเมินตามโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลจำนวน 529 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) กลุ่มตัวอย่างจะต้องมีความเหมาะสมกับสถิติที่ใช้และเพื่อให้เพียงพอสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างกับตัวแปรสังเกตได้ โดยผู้วิจัยใช้วิธีการวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมลิสเรล ข้อมูลจะต้องมีขนาดกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 100 (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542 : 42) และกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่วิเคราะห์องค์ประกอบต้องมีสัดส่วนอย่างน้อย 5: 1 ต่อตัวแปรในการวิจัย (Sample Random Sampling) คือใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 5 คน ต่อตัวแปรในการวิจัย 1 ตัวแปร การวิจัยครั้งนี้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง 9 คน ต่อ 1 ตัวแปรสังเกตได้ จำนวน 55 ตัวแปร จึงใช้จำนวนขั้นต่ำอย่างน้อย 495 คน การเลือกกลุ่มตัวอย่างดำเนินการโดยการจับสลากรายชื่อโรงเรียน ด้วยทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยการสุ่มจับสลาก ให้ครบตามสัดส่วนที่กำหนดโดยกลุ่มตัวอย่าง 1 โรงเรียนต่อ 1 คน ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำเท่ากับ 495 คน

3. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยขั้นตอนที่ 3 ประกอบไปด้วยผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือ รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือผู้ได้รับการ

แต่งตั้งให้รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ผ่านการประเมินตามโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล จำนวน 529 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยขั้นตอนที่ 1 คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษา ตามโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรทาโร ยามาเน่ การเลือกกลุ่มตัวอย่างดำเนินการโดยการจับสลากรายชื่อโรงเรียน ด้วยทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยการสุ่มจับสลาก ให้ครบตามสัดส่วนที่กำหนดโดยกลุ่มตัวอย่าง 1 โรงเรียนต่อ 1 คน ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำเท่ากับ 228 คน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชายจำนวน 327 คน คิดเป็นร้อยละ 66.07 ส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 472 คน คิดเป็นร้อยละ 95.35 ตำแหน่งผู้อำนวยการ จำนวน 495 คน คิดเป็นร้อยละ 77.37

2. ระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาตามโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลโดยตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมสูงที่สุดคือศึกษาค้นคว้าหาความรู้ติดตามองค์ความรู้และเทคโนโลยีใหม่ๆในวงวิชาการและวิชาชีพเพื่อพัฒนาตนเองอยู่ในระดับความเหมาะสมระดับมากที่สุดรองลงมาคือมีความมุ่งมั่นที่จะสร้างโอกาสการมีส่วนร่วมของครูบุคลากรนักเรียนชุมชนเพื่อนำไปสู่การตัดสินใจในการดำเนินงานของสถานศึกษาอยู่ในระดับความเหมาะสมมากที่สุดและตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมน้อยที่สุดคือบอกแนวทางการทำวิจัยเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนของครูและค่าเฉลี่ยรวมความเหมาะสมจากทั้งหมด 5 องค์ประกอบ 55 ตัวชี้วัดขององค์ประกอบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาตามโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลอยู่ในระดับความเหมาะสมมาก

2.1 ด้านการพัฒนาตนเองตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมสูงที่สุดคือศึกษาค้นคว้าหาความรู้ติดตามองค์ความรู้และเทคโนโลยีใหม่ๆในวงวิชาการและวิชาชีพเพื่อพัฒนาตนเองอยู่ในระดับความเหมาะสมระดับมากที่สุดค่าเฉลี่ยความเหมาะสมของตัวบ่งชี้รองลงมาคือรวบรวมและสรุปสังเคราะห์ประมวลความรู้ในการพัฒนาองค์กรและวิชาชีพอยู่ในระดับความเหมาะสมมากที่สุดส่วนตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมน้อยที่สุดคือ ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นในสาขาที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานในสถานศึกษาอยู่ในระดับความเหมาะสมมากค่าเฉลี่ยรวมขององค์ประกอบที่ 1 ด้านการพัฒนาตนเองจากทั้งหมด 13 ตัวบ่งชี้มีความเหมาะสมของตัวบ่งชี้ที่อยู่ในระดับความเหมาะสมมาก

2.2 ด้านทักษะการบริหารองค์กรมีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมสูงที่สุดคือส่งเสริมการพัฒนาเชื่อมั่นผู้ตามอย่างมีอาชีพนำพาองค์กรพัฒนาและช่วยเหลือสังคมอยู่ในระดับความเหมาะสมมากที่สุดค่าเฉลี่ยความเหมาะสมของตัวบ่งชี้ รองลงมาคือรู้จักเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อรักษาประโยชน์ส่วนรวมอยู่ในระดับความเหมาะสมมากที่สุดส่วนตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมน้อยที่สุดคือ เปิดโอกาสให้บุคลากรและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายร่วมรับผิดชอบและดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่อยู่ในระดับความเหมาะสมมากค่าเฉลี่ยรวมขององค์ประกอบที่ 2 ด้านทักษะการบริหารองค์กรจากทั้งหมด 10 ตัวบ่งชี้มีความเหมาะสมของตัวบ่งชี้ที่อยู่ในระดับความเหมาะสมมากที่สุด

2.3 ด้านความรู้ทางวิชาการมีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมสูงที่สุดคือมีความมุ่งมั่นที่จะสร้างโอกาสการมีส่วนร่วมของครูบุคลากรนักเรียนชุมชนเพื่อนำไปสู่การตัดสินใจในการ

ดำเนินงานของสถานศึกษาค่าเฉลี่ยความเหมาะสมของตัวบ่งชี้ รองลงมาคือมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรมีการประเมินการสอนของครูกำหนดทิศทางและความสำเร็จของโรงเรียนอยู่ในระดับความเหมาะสมมากที่สุดส่วนตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมน้อยที่สุดคือเป็นคนมองการณ์ไกลกำหนดกลยุทธ์เป้าหมายที่ชัดเจนและสื่อสารให้ผู้เกี่ยวข้องเข้าใจนำข้อมูลมาปรับแก้ไขพัฒนากำหนดทิศทางและมีความต้องการบรรลุเป้าหมายของโรงเรียนอยู่ในระดับความเหมาะสมมากค่าเฉลี่ยรวมขององค์ประกอบที่ 3 ด้านความรู้ทางวิชาการจากทั้งหมด 10 ตัวบ่งชี้มีความเหมาะสมของตัวบ่งชี้อยู่ในระดับความเหมาะสมมาก

2.4 ด้านการริเริ่มสร้างสรรค์มีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมสูงสุด คือกระตุ้นส่งเสริมให้บุคลากรแสดงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และกล้าแสดงออกในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับความเหมาะสมมากที่สุดค่าเฉลี่ยความเหมาะสมของตัวบ่งชี้ รองลงมาคือส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีนวัตกรรมในการพัฒนาการเรียนการสอนของครูอยู่ในระดับความเหมาะสมมากที่สุดส่วนตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมน้อยที่สุดคือ ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคค้นหาแนวทางในการแก้ปัญหาอยู่ในระดับความเหมาะสมมากค่าเฉลี่ยรวมขององค์ประกอบที่ 4 ด้านการริเริ่มสร้างสรรค์จากทั้งหมด 10 ตัวบ่งชี้มีความเหมาะสมของตัวบ่งชี้อยู่ในระดับความเหมาะสมมากที่สุด

2.5 ด้านการจัดการมีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมสูงสุดคือสามารถติดตามตรวจสอบประเมินผลหลังการใช้เทคโนโลยีตามแผนที่กำหนดอยู่ในระดับความเหมาะสมมากที่สุดค่าเฉลี่ยความเหมาะสมของตัวบ่งชี้รองลงมาคือมีความรู้ความสามารถและทักษะด้านเทคโนโลยีอยู่ในระดับความเหมาะสมมากส่วนตัวบ่งชี้ที่มีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมน้อยที่สุดคือบอกแนวทางการทำวิจัยเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนของครูอยู่ในระดับความเหมาะสมมากค่าเฉลี่ยรวมขององค์ประกอบที่ 5 ด้านการจัดการเทคโนโลยีจากทั้งหมด 12 ตัวบ่งชี้มีความเหมาะสมของตัวบ่งชี้อยู่ในระดับความเหมาะสมมาก

3. ผลการตรวจสอบความสอดคล้องความเหมาะสมขององค์ประกอบกับตัวบ่งชี้
ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาตามโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลจากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) โมเดลเชิงเส้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์เพื่อพัฒนาตัวบ่งชี้องค์ประกอบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาตามโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานดังนี้

3.1 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรองค์ประกอบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาตามโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานพบว่าตัวแปรจำนวน 55 ตัวแปรมีความสัมพันธ์กันทั้งหมดโดยมีความสัมพันธ์กันเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($p < .01$) และผลเมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแตกต่างจากเมทริกซ์เอกลักษณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติโดยค่า Bartlett's test of Sphericity มีค่าเท่ากับ 4.864 มีระดับนัยสำคัญ .000 ($p < .01$) มากกว่า .50 แต่น้อยกว่า .80 แสดงว่ามีความสัมพันธ์กันเหมาะสมดีจึงสามารถนำไปวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันได้

3.2 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับสองของโมเดลองค์ประกอบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาตามโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า โมเดลองค์ประกอบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาตามโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์พิจารณาจากค่าไค-สแควร์ที่ไม่มีนัยสำคัญ

3.3 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของโมเดลด้านการพัฒนาตนเองพบว่าตัวบ่งชี้การหมั่นพัฒนาสติปัญญาความสามารถไหวพริบเพื่อการอธิบายสิ่งต่างๆ ได้อย่างชัดเจนเข้าใจมีน้ำหนักความสำคัญในรูปน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานมากที่สุดและส่งผลต่อความสามารถในด้านการพัฒนาตนเองของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาตามโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานคิดเป็นร้อยละ 68.10

3.4 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของโมเดลด้านทักษะการบริหารองค์กรพบว่าตัวบ่งชี้การกล้าตัดสินใจมีความสามารถในการตัดสินใจมีส่วนร่วมคิดร่วมทำและร่วมรับผิดชอบมีน้ำหนักความสำคัญในรูปน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานมากที่สุดและส่งผลต่อความสามารถในด้านทักษะการบริหารองค์กรของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาตามโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานคิดเป็นร้อยละ 69.80

3.5 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของโมเดลด้านความรู้ทางวิชาการพบว่าตัวบ่งชี้การมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรมีการประเมินการสอนของครูกำหนดทิศทางและ

ความสำเร็จของโรงเรียนมีน้ำหนักความสำคัญในรูปน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานมากที่สุด และส่งผลต่อความสามารถในด้านความรู้ทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาตามโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานคิดเป็นร้อยละ 69.50

3.6 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของโมเดลด้านการริเริ่มสร้างสรรค์พบว่าตัวบ่งชี้การกระตุ้นส่งเสริมให้บุคลากรแสดงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และกล้าแสดงออกในการปฏิบัติงานมีน้ำหนักความสำคัญในรูปน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานมากที่สุดและส่งผลต่อความสามารถในการริเริ่มสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาตามโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานคิดเป็นร้อยละ 81.80

3.7 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของโมเดลด้านการจัดการเทคโนโลยีพบว่าตัวบ่งชี้การนำระบบเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาพัฒนาทักษะทางด้านการสื่อสารมีน้ำหนักความสำคัญในรูปน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานมากที่สุดและส่งผลต่อความสามารถในการจัดการเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาตามโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานคิดเป็นร้อยละ 85.30

4. โมเดลขององค์ประกอบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาตามโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย จำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 64.52 ส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 179 คน คิดเป็นร้อยละ 82.49 ตำแหน่งผู้อำนวยการจำนวน 185 คน คิดเป็นร้อยละ 82.25 ค่าเฉลี่ยสภาพองค์ประกอบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาตามโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีค่าเฉลี่ยสภาพองค์ประกอบระหว่าง 3.05 ถึง 3.40 โดยมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ระหว่าง 1.10 ถึง 1.34 มีค่าเฉลี่ยรวมของสภาพองค์ประกอบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา 55 ตัวบ่งชี้

4.1 ด้านการพัฒนาตนเองมีค่าเฉลี่ยสภาพองค์ประกอบภาวะผู้นำสูงที่สุดคือการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ติดตามองค์ความรู้และเทคโนโลยีใหม่ๆ ในวงวิชาการและวิชาชีพ เพื่อพัฒนาตนเองมีสภาพองค์ประกอบภาวะผู้นำอยู่ในระดับปานกลาง

4.2 ด้านทักษะการบริหารองค์กรมีค่าเฉลี่ยสภาพองค์ประกอบภาวะผู้นำสูงที่สุดคือการมีการปฏิบัติตามกลยุทธ์ที่กำหนดเตรียมการอำนวยความสะดวกและประสานงานให้บุคคลหรือกลุ่มทำตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้กำหนดแนวทางการปฏิบัติและกำกับให้เกิดผลอย่างจริงจัง

4.3 ด้านความรู้ทางวิชาการมีค่าเฉลี่ยสภาพองค์ประกอบภาวะผู้นำสูงที่สุดคือการมีความเป็นผู้นำในการจัดการเรียนการสอนของครูและการบริหารหลักสูตรในสถานศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยและผลกระทบที่เกี่ยวข้อง

4.4 ด้านการริเริ่มสร้างสรรค์มีค่าเฉลี่ยสภาพองค์ประกอบภาวะผู้นำสูงที่สุดคือการออกแบบค้นคว้านวัตกรรมการบริหารพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยการพัฒนาองค์ประกอบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาตามโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับองค์ประกอบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาตามโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานพบว่าทั้ง 5 องค์ประกอบมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และ 55 ตัวบ่งชี้มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทั้งหมดสะท้อนถึงว่าผู้บริหารสถานศึกษาเห็นด้วย สอดคล้องกับผู้วิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาองค์ประกอบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาตามโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในด้านการพัฒนาตนเอง สอดคล้องกับ เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2550 : 15) และ สังคม จันทรวีเศษ (2555 : 24) ที่กล่าวถึงผู้นำไว้ว่าผู้นำต้องเกี่ยวข้องกับบุคคลอื่นโดยเฉพาะผู้ตามหรือผู้ใต้บังคับบัญชาที่จะปฏิบัติตามความต้องการของผู้นำผู้นำจะเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจการจัดสรรและการใช้อำนาจที่ไม่เท่าเทียมกันระหว่างผู้นำและสมาชิกของกลุ่มเพื่อให้สมาชิกแสดงพฤติกรรมตามที่ผู้นำต้องการหรือคาดหวังและผู้นำสามารถใช้อิทธิพลกับผู้ตามหรือผู้ใต้บังคับบัญชาการมีอำนาจในการสั่งการให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติงานใดงานหนึ่งเฉพาะและเนื่องจากอิทธิพลที่มีต่อผู้ใต้บังคับบัญชาทำให้งานดังกล่าว สามารถดำเนินถึงเป้าหมายที่ต้องการได้อย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพและผู้นำต้องเป็นบุคคลที่ได้รับการยอมรับหรือยกย่องให้เป็นผู้นำและต้อง

เป็นผู้ที่มีความสามารถอันเกิดจากตัวของเขาเองจนเป็นที่ยอมรับหรือยกย่องของกลุ่มให้เป็นผู้นำและนำกลุ่มไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย (วิเชียร วิทยอุดม, 2553 : 2) อีกทั้งผู้นำยังเป็นผู้ที่ทำให้ผู้ร่วมงานมีความรู้สึกเป็นเจ้าของมีวิสัยทัศน์มีใจเปิดกว้างมอบอำนาจให้ผู้อื่นมีความยืดหยุ่นรับฟังและยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นตลอดทั้งอุทิศตนและมุ่งมั่นเพื่อประโยชน์ขององค์กร ตลอดจนผู้นำยังเป็นผู้ที่มีอิทธิพลต่อกลุ่มโดยปฏิบัติหน้าที่ของความเป็นผู้นำเป็นผู้ผลักดันเป็นผู้ดลบันดาลเป็นผู้สร้างพลังร่วมเป็นผู้ก่อให้เกิดพลังในการปฏิบัติของมวลสมาชิกเพื่อให้เข้าสู่เป้าหมายตามที่ต้องการ เพราะผู้นำต้องเป็นประธานในงานพิธีการต่างๆเป็นตัวแทนขององค์กรเป็นโฆษกแถลงข่าวตอบคำถามหรือรายงานต่อบุคคลหรือกลุ่มในเรื่องต่างๆเป็นนักเจรจาต่อรองกับผู้อื่นที่ต้องการและเรียกร้องทรัพยากรทั้งภายในและภายนอกองค์กรเป็นผู้ฝึกสอนสมาชิกในทีมเป็นผู้สร้างทีมในการกำหนดเป้าหมายสร้างขวัญกำลังใจและการประชุมทีมเป็นผู้แก้ปัญหาทางเทคนิคให้แก่สมาชิกในทีมงานและเป็นผู้ที่ให้ข้อเสนอแนะที่เป็นความคิดเชิงนวัตกรรมหรือต่อยอดทางธุรกิจ (พิพัฒน์ นนทนาธรณ์, 2556 : 14-15) จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นจึงทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาเล็งเห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาองค์ประกอบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาตามโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ข้อเสนอแนะ

1. จากผลการวิจัยการพัฒนาองค์ประกอบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาตามโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานสามารถนำองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ ซึ่งหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานการศึกษาที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปกำหนดเป็นนโยบายด้านการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัด
2. จากผลการวิจัยผู้วิจัยใช้วิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบและตัวบ่งชี้โดยใช้กระบวนการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันและเก็บข้อมูลในเชิงประจักษ์พบว่าวิธีดังกล่าวสามารถพัฒนาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ได้ดีและมีคุณภาพ ดังนั้นหน่วยงานทางการศึกษาสามารถนำองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ไปจัดกระบวนการอบรมพัฒนาเพื่อเสริมสร้างให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีภาวะผู้นำที่ก่อประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาให้สูงขึ้น
3. จากผลการวิจัยการพัฒนาองค์ประกอบภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาตามโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ

การศึกษาขั้นพื้นฐานพบว่ามีทั้งหมด 5 องค์ประกอบ 55 ตัวบ่งชี้ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อีกทั้งมีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างถือว่าเป็นตัวบ่งชี้ที่สามารถแสดงถึงรายละเอียดต่างๆที่จะสามารถดำเนินการวัดภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาได้เป็นอย่างดีดังนั้นจึงสามารถนำผลงานวิจัยไปตรวจสอบในรูปแบบต่างๆที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2550). *องค์ความรู้เพื่อการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ปรเมธี วิมลศิริ. (2559). *การพัฒนาตัวบ่งชี้พฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเทศบาล*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2542). *โมเดลลิสเรล : สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัยพหุลักษณะ*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิพัฒน์ นนทนาธรณ์. (2556). *ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ความรับผิดชอบต่อสังคม*. กรุงเทพมหานคร: สมาคมนักวิจัยแห่งชาติ.
- วิเชียร วิทยอุดม. (2553). *การบริหารเชิงกลยุทธ์การบริหาร*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์เจริญเวฟเอดดูเคชั่น.
- สังคม จันทรวิเศษ. (2555). *การพัฒนาตัวแบบสมรรถนะ*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.